

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 39. Alfonsus Barsena Lullos & alios populos Christianos facit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

ferox, mox Calchaquorum Ducis filii duo cum centum armatis militibus occurrunt, quos Barfena occendi vi ita sibi conciliavit, ut pacis inter Calchaquinos & Hispanos faciendæ interpres constitueretur; effecitque, ut ferocissima gens proterva colla Hispanorum jugo utcumque deponerent. Sancitâ pace, explorataque Barbarorum conditione, nihil nisi sanguinem & ebrietatem spirantium, quamvis Baptismum non renuerent, satis habuit, adultæ ætatis hominibus, ad pacis constantiam sobrietatemque animatis, aliquot infantes sacris undis abluisse: nam prudenter, ex præteritis futura coniciens, vix dubitabat Sacramento initiatos, magistro deficiente, ingenio præsertim ad pristina vitia sollicitante, in verba Dæmonis rursus juraturos.

DIMISSIS copiis, Alfonso Barfena ad Divi Jacobi urbem redux, circumspiciens quâ potissimum parte Dæmoni bellum inferret, ex Francisci Anguli designatione propinqua loca aggressus est, antequam ulteriora pervaderet. Igitur ad Sancti Jacobi montana delatus, hinc inde ense Evangelico ferox, sexcentos Ethnicos ex Dæmonis servitute in libertatem filiorum Dei asseruit: totidem ferè, ne malo Domino per illicitam libidinem servirent, in vincula matrimonii traxit, ingentem numerum, Kakanâ utens linguâ, expiavit. Secundum id, cum ipso Francisco Angulo, Sancti Michaëlis urbem numerofo pellicatu liberatum ivit; donec Tonocotanorum, Diaguitarum, & Lullorum, uno tempore procuracione susceptâ, latè sese effunderet, Lullis præsertim Christo lucrandis intentus. Lulli gens ferox, quamvis se subinde serviendi ergò Hispanis permetterent, tamen Europæorum nullus, ne Sacerdos quidem, ad eorum terras, in asperis locis, perfidiæ perpetrandæ opportunis, positas, adire audebat: unus tamen Barfena, reclamantibus omnibus, unico puero Sacrificii administro comitatus, eò se, spreto mortis periculo, ingressit, non sine prospero eventu. Nam ubi per Lullorum fines increbuit, Barfenam famâ notissimum adventare, certatim omnes ex viculis suis, cavernis, & montium saxosis crepidinibus, sese effundentes, ad eum ventitabant, spondentes se in ejus potestate futuros, si ad sua municipia ire non dedignaretur. Barfena, laudata ubique Lullorum alacritate, per aspera montium, vallium abrupta, torrentium vortices, pedibus delatus, fluvios passim obvios natatione transmittens, in id intendebat maximè, ne aliquis curam suam subterfugeret: & profectò magnum operæ suæ pretium retulit, nam in novemmensium expeditione bis mille & amplius capita sacris undis lavit, ter mille Neophytos matrimonio junxit, & multa alia, religionis promovendæ causâ, apud ipsos perfecit; ausus etiam imperterrito animo eorum pagum ingredi, qui Hispanis infensi Sancti Michaëlis urbem hostiliter inflammârunt. Ex tantis laboribus valetudine contracta, ad Sancti Michaëlis urbem delatus, postquam convaluit, urbis domos omnes excutiens, reperit inter servitia nonaginta sex Ethnicos, quos omnes, omnibus lætitiis pro reperto thesauro exiliens, baptizavit. Eodem impetu ad suburbana excurrans, multis mortalibus per Baptismum, & alia Sacramenta, magnam utilitatem attulit. Ad Provinciale suum scribens, aiebat, se sentire Intus impetum ardua quæque pro salute animarum amplectendi, & præsentis quasque miseras leves sibi videri, præ iis, quas optabat, infinitos Ethnicos convertendi ergò, offerri: sibi se animarum intolerabili torqueri. Quamquam ex aliâ parte se esse paratum ad Majorum nutum, unius Barbari erudiendi causâ, uno eodemque in loco persistere. Aliis litteris enixè ab eodem flagitabat, ut, quoniam ipse senio & morbis debilitatus esset, mitteret in Tucumaniam alios Socios vitæ suæ contemptores, periculorum pro Christo adeundorum amatores, deliciarum osores, Crucis ambitu insignes. Nec his contentus, catalogum multarum nationum tradidit Francisco Angulo, qui suberat, rogans, ut pro potestate indicaret, quas gentes sibi primo loco adeundas putaret. Talia cogitantem, Tucumaniz Prætor, Regis Catholici, bellorum multitudine impliciti, jussu, pecuniarum subsidia per totam Tucumaniam collectum iturus, Barfenam autoritate apud omnes ordines valiturum secum abduxit: quo factum, ut multò major argenti summa, quam sperabatur, conflaretur: & tota insuper, quanta est Tucumania, Barfenæ præsentia

Pax sancitur.

Infantes baptizant.

CAPUT

XXXIX.
Alfonso Barfena, Lullus & alios populos Christianos facit.

Sexcentos sacro fonte abluit.

Tonocotanos & Diaguitas procurat.

Lullorum viros.

Lullorum conversio.

Supra bis mille sacris undis immerguntur.

Barfena multos ad Christum adducit.

Zelum animarum gratie prodit.

Tucumaniam universam lustrat.

Fermè sexcentos, & oppidum integrum, baptizat.

CAPUT

XXXX.

Petrus Agnascus & Joannes Fontius in Tucumaniam veniunt.

1590.

Joannes Fontius Socii præficiuntur.

Petri Agnasci commendatio.

Alfonso Barfena à Lullis evocatur.

Barfena obedientia.

Zelus animarum.

Barfena & Agnasci excursus.

Linguarum studium.

CAPUT

XXXXI.

De prima ad Frontones expeditione.

Fluvius Ruber.

Urbs Conceptionis.

Sacerdotibus curæ.

Extolitur.

cum ingenti animarum lucro frueretur. Peragrata Tucumania, ad Lullos iterum profectus, trecentos & quinquaginta una in regione; in altera verò undequinquaginta supra ducentos, & insuper oppidum Ethnicorum integrum, baptizavit. Ulteriora meditati litteræ redditæ sunt, quibus subsidia novorum Sociorum è Peruvia ventitare nunciabatur.

ANNO sesquimillesimo nonagesimo Joannes Fontius, quem Diva Theresia inter cælo prædestinatos aliquando vidit, & Petrus Agnascus in Tucumaniam animos immensæ messi pares attulere. Ille apud Punenses, & in Chicuitensibus montibus, necnon Aricurana valle, multum elaborans, Peruanos quamplurimos ad ovile Christi reduxerat, & mittebatur ab Joanne Arienſi Provinciali, ut pro Francisco Angulo missioni præſſet: sed ut Fontius præfecturæ gradu, sic Petrus Agnascus opinione sanctitatis eminebat, & nullum alium præ illo ex Peruvia Socii Alfonso Barfena in Socium Apostolicarum excursionum sibi dari optaverat. Ubi ambo in provinciam venere, communicato cum Francisco Angulo consilio, Fontius per litteras monet, ut relicta Lullorum curâ, Tucumania Prætori ad Londinenses propediem debellandos profecturo se adjunctum veniat. Sed hæc fermè in speciem: nam præcipua causa revocandi fuit, quod fama percrebuisset, Lullos de mactando Barfenâ consilia agitasse, & vererentur Patres, ne optimus senex immensitate laborum cibi que tenuitate (nam præter cucurbitas & aquam nihil ori admovebat) valetudinem penitus profligaret. Acceptis litteris, quamvis inanem de inferendâ ab Lullis sibi nece famam esse sciret, & superessent sexdecim oppida Lullorum, operam suam in ea regione expetentium: tamen illico pedem è messe retrahens, Joanni Fontio referibit, nihil parendi studio se habere in mundo charius. *Adero, inquit, quamprimum, ô Pater, & pedibus tuis advolutus dicam, Ecce ego, mitte me, sive ad Lullos me redire, sive ad Calchaquinos, Chaquenses aut Frontones, vel ultimos mundi terminos ire me jufferis: nam insatiabili desiderio eò me mitti cupio, ubi extrema omnia pro lucrandis animis pati possim. Vellem equidem Orienti, Occidenti, Septentrioni, & Austro me simul totum impendere, & totius mundi barbaras nationes peregrinando complecti: sed id cum vires humanas excedat, huic me mundi parti lubens volensq; commodabo, cui Deus Optimus Maximus per te me affixerit.* His scriptis, ad Sancti Michaelis urbem, ubi eum Petrus Agnascus præstolabatur, properè regreditur. Quæ fuerit utriusque sancti viri in optatissimo congressu lætitia, non est exigui calami exprimere. Primus amborum labor fuit, Hispanorum urbes, & suburbana loca, omni officiorum genere excolere: successivis horis, variis Barbarorum linguis addiscendis, indefessam operam navabant. Fontio interim & Angulo ad fluvium Rubrum, spe ingentis messis, excurrentibus.

FLUVIUS Ruber, è Peruvia montibus ortus, ubi planitiem nanciscitur auctus hyemalibus aquis, octo circum se leucas, nisi quæ tubera terræ reperiens modicas insulas molitur, singulis annis inundat: quarum aquarum molem infra Paraquarii ostium in flumen Argenteum placidè evolvit. Non procul eò, ad oram paludis, triginta circiter ab ostio leucis, Conceptionis urbem eò sine condidère Hispani, ut innumerabilis Barbarorum multitudo urbanis & Christianis moribus paulatim assuesceret. Ad eam urbem è Tucumania metropoli ire volentibus, vasta nonaginta leucarum planities, nullis aquis nisi pluviis irrigua, & infesta Barbarorum incursionibus, transmittenda est. Ab viginti annis, quo urbs fundata fuerat, nullum Concionatorem audierant, nullum vitæ castigatorem habuerant, & eo temporis Sacerdote carebant: unde tanta vitiorum senticera succreverant, vix ut exigua bonæ mentis semina apparerent, & Hispanæ gentis pietas planè suffocata videretur. In ea urbe Fontius & Angulus, ordinatis utcumque Hispanorum conscientis, ditionis Præfecto ductore, circum omnem latè viciniam exploratum euntes, infinitam propè Ethnicorum multitudinem omni subsidio destitutam reperere: satis constabat centum fermè capitum millia ad Christi fidem adduci posse, si idoneorum Sacerdotum copia non deesset. Porro gentem fermè hanc omnem

ideo